



De kinderen krijgen in STAAAL spelling geen woordpakketten aangeboden, maar spellingcategorieën. Elke categorie heeft een regel, een gebaar en een staalmannetje op de categoriekaart.

Spellingonderwijs op Amsteltaal

Inhoudsopgave

1. introductie
2. organisatie
3. planning
4. koppeling technisch lezen en (voorbereidend) spellen
5. doorgaande lijn
6. methode en materialen
7. instructie en verwerking
 - 7.1 opbouw van een les
 - 7.2 opbouw van een blok
8. lettergebaren
9. toetsing en evaluatie

Bijlage 1 - planning + uitstroomniveau ongeletterd / jonge kind

Bijlage 2 - planning + uitstroomniveau geletterd / oudere kind

Bijlage 3 - categoriekaart Staal spelling

Bijlage 4 - registratie methodegebonden toetsen

Bijlage 5 - categorieën Cito spelling M3 - E5

1. Introductie

Dit document is ontwikkeld om duidelijkheid te geven aan het spellingonderwijs op Amsteltaal. Omdat onderwijs dynamisch is, en wij ook voortdurend lerend zijn, zal dit document indien nodig aangepast of aangevuld worden.

De lesmethode Staal bestaat uit een leerlijn taal en een leerlijn spelling. Sinds 1 april 2021 is Amsteltaal gestart met de gebruiksvriendelijke methode Staal spelling. Met de algemene

handleiding en de blok handleidingen in de map kan er zonder veel voorbereiding stap voor stap de lessen uitgevoerd worden. Staal is ook een opbrengstgerichte methode: optimale leerresultaten staan voorop. Hiervoor werkt Staal met de bewezen spellingaanpak Zo Leer je Kinderen Lezen en Spellen (ZLKLS) van José Schraven. Zoals met bijna alle methodes waar we bij Amsteltaal mee werken, is de methode niet ontwikkeld voor nieuwkomersonderwijs en moeten we dus voortdurend keuzes en aanpassingen maken op de reguliere methode. Hierin zijn we ondersteund door de ZLKLS en Staalspecialist drs. Karin van der Weijden.

In de leerlijn spelling van Staal ligt de nadruk op het voordoen (modeling) en het constant herhalen van spellingcategorieën. De instructie van de leerkracht is de kern van de methode, hierdoor worden fouten zo veel mogelijk voorkomen. En dat motiveert. In Amstelveen werken meerdere reguliere basisscholen met de methode Staal en is er dus met meerdere scholen een doorgaande lijn.

2. Organisatie

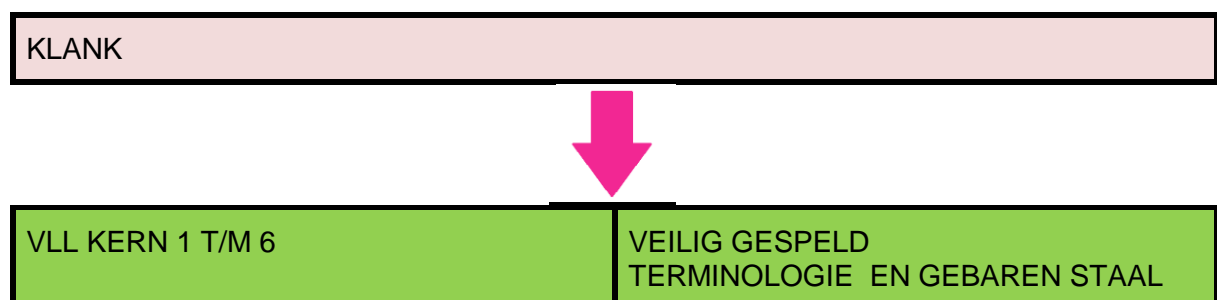
Het spellingonderwijs wordt bij Amsteltaal groepsdoorbroken, in niveaugroepen, aangeboden. Het vak spelling staat **4 dagen** per week op het rooster. Een spellingles duurt 25 minuten. Aan het begin van elk schooljaar wordt een inventarisatie gemaakt welke kinderen al Staal spelling aangeboden hebben gekregen, zodat er bij de indeling van instructiegroepen de juiste niveaugroepen worden gehanteerd.

Zodra leerlingen Kern 6 afgerond hebben, worden zij ingedeeld in de meest geschikte spellinginstructiegroep. Tot die tijd krijgen ze (voorbereidend) spellingonderwijs maar nog géén Staal spellingonderwijs.

De indeling van de niveau-/ instructiegroepen wordt gedaan door IB.

3. Planning

Alle leerlingen volgen bij Amsteltaal eerst een programma voor klankonderwijs. Daarna wordt er gestart met technisch lezen. Op het moment dat de kinderen (versneld of in een rustig tempo) klaar zijn met kern 6 van Veilig Leren Lezen Kimversie, wordt er begonnen met Staal Spelling. Het programma voor Staal spelling begint dus na de klankzuivere periode en start daarom bij blok 7. Dit is wellicht verwarrend, maar de achterliggende gedachten is dat een leerling start met spelling van Veilig Leren Lezen t/m kern 6, daarna stapt het over naar blok 7 van Staal spelling. Het jaarprogramma 3 van Staal spelling bestaat uit blok 7 t/m blok 12 en er worden categorieën 1 t/m 7 aangeleerd. Na blok 12, dus categorie 7, moet een kind al op E3 niveau kunnen zitten.





VANAF KERN 7

STARTEN MET STAAL BLOK 7

4. Koppeling technisch lezen - (voorbereiden) spelling

Spelling wordt dus wel direct gekoppeld met Veilig Leren Lezen. De kinderen kunnen d.m.v. Veilig Gespeld al gerichte instructie krijgen volgens de Staal terminologie. Daarnaast worden zowel de klankgebaren als de namen van de categorieën Staal spelling aangeleerd zodat de kinderen bij de overgang naar het Staal programma de taal van Staal spelling (her)kennen.

Tijdens de technisch lezen lessen van Veilig Leren Lezen kern 1 tot 6, gebruiken wij een zelfontwikkeld voorbereidend spellingsprogramma. Voor een goede koppeling tussen technisch lezen en (voorbereidend) spellen zijn we alert op:

- het klankbewustzijn/fonemisch bewustzijn,
- het correct uitspreken van de klanken met speciale aandacht voor het onderscheid tussen medeklinkers zoals: B en P, V en F, Z en S, V en W, D en T etc.

Goede werkvormen hiervoor zijn het regelmatig flitsen van de letters + klank en regelmatig letterdictees doen vanaf Kern 4. Hierbij is het nadrukkelijk de bedoeling dat dit een signalerende functie heeft (kan dus op wisbordjes) en geen toets is.

Bij elke nieuwe letter wordt:

1. klank veelvuldig herhaald
2. het lettergebaar aangeleerd
3. de letter ingedeeld in de letterfamilie + het gebaar van de letterfamilie aangeleerd
4. na Kern 4 en Kern 5 wordt een fonemendictee afgenomen (signalerend). Na Kern 6 wordt het fonemendictee afgenomen als toets om te bepalen of de aangeboden letters (en klanken) goed genoeg beheerst worden.

5. Doorgaande lijn

5.1 Rode tulpen (groep 1/2)

In de onderbouw wordt er in de voorbereidende fase ook al gewerkt om aan te sluiten naar de volgende stap. De kinderen zijn dagelijks bezig met klanken. Eenvoudige klankzuivere mkm-woorden worden verklankt met de knietjes open en hakken van links naar rechts (de leerkracht in spiegelbeeld!) Het klankonderwijs bij de onderbouw is een voorbereiding op het aanvankelijk (technisch) lezen en vervolgens de spelling. Ook worden de **lettergebaren** vanuit Staal aangeboden (alleen oudste kleuters). De reden hiervoor is dat er kinderen door kunnen stromen naar de Witte tulpen of naar een school waar met STAAL spelling gewerkt wordt.

5.2 Witte tulpen (groep 3)

De leerlingen in de Witte tulpen volgen het jaarprogramma groep 3 van Veilig Leren Lezen Kimversie. Hierin zit ook het spellingprogramma van Veilig Gespeld. De Witte Tulpen houden de volgorde van Veilig Leren Lezen aan, maar gebruiken wel de taal van Staal spelling. D.w.z dat de categoriewoorden van STAAL worden aangehouden, evenals de terminologie. De ankerwoorden VLL kunnen behouden worden. Echter gebruikt VLL 'bank' en 'ring'. Staal gebruikt 'plank' en 'zing'. De afspraak is dat we de woorden van Staal aanhouden (Not. TV 04-04-21)

Ook de visuele ondersteuning in de klas alsmede de **lettergebaren** van Staal spelling worden aangeleerd. De Witte tulpen gebruiken NIET de Staal boekjes, maar hanteren een aangepaste spelling klapper (waaier).

5.3 Overige middenbouw leerlingen + bovenbouw leerlingen

Wanneer leerlingen het klankprogramma doorlopen, wordt er geen spelling aangeboden. Zodra de leerlingen starten met VLL, wordt voorbereidend spellingslessen aangeboden. Zodra de kinderen klaar zijn met kern 6, dan kunnen zij over op het volgen van instructie in Staal spelling. Dit wordt in de middag gegeven volgens het rooster. De Staal kenmerken hanteren we, zoals eerder benoemd, consequent: terminologie, lettergebaren en benamingen van de categorieën.

6. Methode en materialen

We werken met de materialen van de methode Staal Spelling. Er zijn drie fysieke handleidingen beschikbaar; leerjaar 3, leerjaar 4 en leerjaar 5. Elk blok heeft één katern. Als je de fysieke handleiding gebruikt zet op de plek van de katern een kaart met de kleur van jouw tulpengroep. In de Drive hebben we ook een digitale handleiding beschikbaar voor leerjaar 3, 4 en 5.

In elke klas hangen vier posters:

- Ei plaat
- Au plaat
- Categoriekaart
- Klankgroepenkaart

Daarnaast heeft elke klas de beschikking over 16 Staal boekjes. Deze zijn voor de leerlingen bedoeld en worden tijdens iedere les ingezet (tenzij in de handleiding uitdrukkelijk is aangegeven om dit niet te doen). Het staalboek bevat handige hulpmiddelen voor de kinderen:

- Hakkaarten
- Categoriekaart (overzicht met alle categorieën)
- Ei-plaat en ei-rap
- Au-plaat en au-rap

Bij de methode Staal spelling zijn ook diverse filmpjes:

- Uitlegfilmpjes spellingcategorieën Staal. Deze zijn voor leerlingen bedoeld.
- Gebaren bij de letters Staal. Deze zijn voor leerkrachten bedoeld.

De filmpjes zijn te vinden via de leerkrachtassistent van Staal. Naast de leerkrachtassistent van de Staal software, kunnen de gebaren bij de letters Staal ook te vinden zijn via de volgende link:

https://www.youtube.com/watch?v=0EKZV_C6fUo

De methode Staal spelling is gebaseerd op de didactiek van Zo Leer je Lezen en Spellén van José Schraven.

De blauwe map van ZLKLS **Technisch lezen voor groep 4 en 5** bevat leesbladen met categoriewoorden. Deze map is niet in bezit van Amsteltaal. De groene map **Zo leer je kinderen lezen en spellén** hebben we wel. In de handleidingen van zitten per leerjaar een overzicht met categoriewoorden, voordeel hiervan is dat dit categoriewoorden 'op niveau' zijn.



7. Instructie en verwerking

Staal hanteert het zogenaamde IGDI-model: interactief, gedifferentieerd, directe instructie. Dit betekent dat duidelijke instructie de start vormt van het leerproces. Door veel interactie tijdens de instructie kan er handig gedifferentieerd worden.

Spelling vereist veel oefening om het in de vingers te krijgen. Daarom begint elke spellingles met het oprissen van de eerder geleerde spellingcategorieën. Dat lijkt erg veel, maar is in de praktijk makkelijk in korte tijd te doen. In groep 3 zijn het nog maar zeven categorieën en vanaf groep 4 kan één woord meer spellingcategorieën bevatten. Door het vele herhalen blijft de kennis actueel.

7.1 Opbouw van een les

Een spellingles duurt 25 minuten. Elke les is op dezelfde manier opgebouwd: oprissen, instructie, schrijven, oefendictee, nabespreking

| | Les spelling |
|-------------------|---|
| 10 minuten | A. Oprissen: categorieën op basis van observatie/foutenanalyse. Instructie nieuwe spellingcategorie dmv modeling steeds weer herhalen categorienaam en regel |
| 5 minuten | B. Schrijven van woorden met nieuwe categorieregel begeleid inoefenen van klankgroepwoorden i.c.m. nieuwe categorie woorden van -uwrijtje, pech-versje etc. |
| 10 minuten | C. Oefendictee: Dictee van 3 letters, 6 woorden en 1 zin in een schrift. ondersteuning lettergebaren en categoriekaart Nabespreking oefendictee klassikaal. Kinderen kijken zelf het werk na* |

* Met name in het begin kost dit erg veel tijd. Uitgangspunt = kwaliteit gaat voor kwantiteit, niet inleveren op nabespreken!

7.2 Opbouw van een blok

Wij hanteren een andere opbouw dan het regulier basisonderwijs doet, dit doen wij ook bij het technisch lezen. Omdat de kinderen bij Amsteltaal circa 20 = 30 weken spellingonderwijs krijgen moeten we keuzes maken in wat haalbaar is in deze relatief korte periode. Eerder starten kan niet (de kinderen moeten de klanken en de Nederlandse klank-tekenkoppeling eerst goed genoeg beheersen) en we willen een goede basis leggen voor de kinderen voordat ze doorstromen naar regulier onderwijs.

We houden één van de twee onderstaande schema's aan: ongeletterde/jonge kinderen of geletterde oudere kinderen (zie bijlages).

De oudere / geletterde leerlingen volgen de methode van Staal in een versneld, speciaal opgesteld programma t/m handleiding eind groep 4. Wanneer je dit koppelt aan de categorieën die Cito toetst zijn de doelen gedekt t/m E5.

De jongere/ ongeletterde kinderen leerlingen volgen de methode van Staal in een ander versneld, speciaal opgesteld programma t/m handleiding midden groep 4. Wanneer je dit koppelt aan de categorieën die Cito toetst zijn ook hier de doelen gedekt t/m E5.

De leerkracht schat zelf in, welk schema het best past bij de instructiegroep. Bij twijfel overleg je met IB. Het is van belang dat de volgorde van het schema wordt aangehouden, Het tempo mag je aanpassen aan de groep. Als het tempo structureel aangepast moet worden dan bespreek je dit eerst met IB.

De planning en het uitstroomniveau is terug te vinden in de schema's in bijlage 1 en 2.

8. Afspraken rondom de lettergebaren

Bij Amsteltaal kiezen we ervoor de term **lettergebaren** te noemen i.p.v. klankgebaren omdat de vorm richtinggevend is (als voorbereiding op) de klank-tekenkoppeling en spellen. We gebruiken de lettergebaren dus NIET bij ons klankonderwijs, WEL bij Technisch lezen en spelling.

Uit onderzoek (Emkow et al., 2011) blijkt dat de multisensoriële benadering een positief effect heeft op het leren van letters. Met een multisensoriële benadering wordt bedoeld dat meerdere zintuigen tegelijk worden aangesproken. Wanneer klank, vorm en beweging samen gebruikt worden, zijn de hersenen actiever dan wanneer alleen gewerkt wordt met de vorm van de letter. Hoe actiever de hersenen, des te beter het geleerde onthouden wordt.

Het gebruik van lettergebaren is een goed voorbeeld van een multisensoriële benadering. Een lettergebaar kan een kind helpen de klank beter uit te spreken, maar het ondersteunt het kind vooral bij het onthouden van de lettervorm. Het gebaar zorgt voor een verbinding tussen lettervorm en klank. Het werken met lettergebaren is bij uitstek geschikt voor jonge kinderen, maar ook voor tweedetaalleerders. Het leren van letters met gebaren sluit aan bij hun speelsheid en hun bewegingsdrang.

Lettergebaren kunnen al in de kleutergroep ingezet worden bij het aanleren van de klanken en de letters. Het is van groot belang om in de hele onderbouw dezelfde gebaren te gebruiken. Door deze voortdurende herhaling worden het gebaar en de vorm ingeslepen en helpt het de kinderen om de vorm van de letter te herinneren. Wanneer u het lettergebaar uitsluitend aan één of enkele leerlingen aanleert, is het wellicht lastiger om consequent te blijven in het maken van het gebaar. Het is daarom aan te bevelen om de gebaren aan de hele groep aan te bieden.

De inzet van lettergebaren is **adaptief**: het is afhankelijk van het spellingsniveau (en ondersteuningsbehoefte) van het groepje of kind én afhankelijk van het doel van de les/oefening.

Het verdient de voorkeur om zoveel mogelijk gebruik te maken van een **frontale opstelling** bij de spellinglessen zodat kinderen de lettergebaren maar ook het hakken (klankzuivere periode) of klappen (niet-klankzuiver) goed kunnen zien.

We spreken met Amsteltaal af dat de we voor de volgende gebaren kiezen: **u**: kommetje i.p.v. dm gebaar. Waarbij je dus je hele hand gebruikt. **Ei** wordt 'e' met lepel. **Eu** wordt 'e' en een kommetje. **B** we doen de 'b' van Masja. De wijsvinger is de stok en de overige vingers zijn een rondje. Voor voorbeeldfoto's en een filmpje zie Drive- leerkrachten- vakgebieden- spelling- lettergebaren

9. Toetsing en evaluatie

Naast het dagelijkse oefendictee (in een schriftje zodat ontwikkeling zichtbaar is) en nabespreking hanteren we voor toetsing het planningsschema. In dit toetsdictee worden alle tot dan toe aangeboden categorieën getoetst. Bij het afnemen van een toetsdictee mag het letterbord / categoriekaart niet zichtbaar zijn (om zeker te weten wat leerlingen wel/ niet beheersen zonder steunmiddelen). De leerlingen hoeven geen categorienummers te noteren tijdens oefendictees of toetsen. Het is belangrijk dat ze de categorie herkennen, de naam van de categorie kennen (kunnen reproduceren) en -hopelijk- de regel toepassen. In de nabespreking van het dictee kan op het bord het categorienummer bij het woord geschreven worden, waarbij opgemerkt moet worden dat het kunnen benoemen van de categorie, de regel en het gebaar (t/m groep 4) belangrijker is dan het weten en noteren van de categorienummer. De toetsen zijn als kopieerbladen achter in de handleiding opgenomen, deze bladen gebruiken we om de toets af te nemen.

De toetsen worden geregistreerd in het registratieformulier op de teamdrive. Op de drive staan twee soorten registratieformulieren, namelijk: registratieformulier jonge kind en registratieformulier oudere kind. Registratieformulier jonge kind wordt gebruikt voor de groepen waarbij de planning van ongeletterde/ jongere leerlingen wordt gebruikt tijdens de lessen. Registratie formulier oudere kind wordt gebruikt door de groepen waarbij de planning van geletterde leerlingen wordt gebruikt. Beiden registratieformulieren hebben een andere normering die afhangt van het aantal categorie woorden in een dictee. In elk registratieformulier staan alle blokken, linksonder zie je dat elk blok zijn eigen blad heeft.

Bij de woorden in het dictee rekenen we alle fouten als een fout. Per kolom geef je aan hoeveel van dat soort woorden fout zijn geschreven. Bij de zinnen in het dictee rekenen we alleen de dikgedrukte woorden (categorie woorden) als een fout. De overige fouten mag je wel in het schema noteren bij opmerkingen, daar kun je ook bijzonderheden aangeven van niet categoriefouten in het woorddictee.

In het registratieformulier wordt in de kolom; Score aantal fout het totaal aantal fouten van het gehele dictee gezet (als een getal).

De normering die wij aanhouden op Amsteltaal:

Jonge kind:

- 0 tot 2 fouten = goed
- 3 tot 5 fouten = voldoende
- 6 tot 7 fouten = matig
- 8+ fouten = onvoldoende

Oudere kind:

- 0 tot 3 fouten = goed
- 4 tot 8 fout= voldoende
- 9 tot 12 fout = matig
- 13+ fouten = onvoldoende

Theorie wat betreft onderscheid in fouten:

| | |
|--------------------------|--------------------|
| categoriefout | <i>vongk sgip</i> |
| klank- / uitluister fout | <i>kruispint</i> |
| interferentiefout | <i>grass</i> |
| overig | <i>zwein toong</i> |

Opvallendheden vermelden in IOP. We noteren geen methodetoetsen in het IOP. In het IOP worden echter wel bijzonderheden genoteerd in het geval van bijzonderheden ten opzichte van bepaalde categorieën.

Binnen Amsteltaal hanteren we **70%** als normering voor methodegebonden toetsing (*afgesproken op advies van Drs Karin van der Weijden okt. '21*)
Er wordt gewerkt met Onvoldoende - Voldoende - Goed

Naast de methodegebonden toetsen worden de meeste kinderen getoetst middels Cito spelling 3.0. na 26 weken en na 39 weken. We baseren de keuze van het niveau van de toets op basis van het aangeboden instructieniveau, aangepast aan de aangeboden categorieën binnen Staal en de relatie met Cito, zie bijlage 3 (nov '21).

BIJLAGE 1**Planning + uitstroomniveau ongeletterde/jongere leerlingen (NIEUW):**

| AANBOD STAAL SPELLING ONGELETTERDE EN JONGE GELETTERDE KINDEREN | | |
|---|------------------------------------|---------------|
| H3=Handleiding groep 3, H4=Handleiding groep 4 | | |
| | Aanbod | Welke lessen? |
| Schoolweek 1 t/m 20 | Veilig gespeld | Zie VLL |
| | | |
| Schoolweek 21 | Introductie STAAL Cat 1 hakwoorden | H3, 7.1.1 |
| | Cat 1 speciale hakwoorden | H3, 7.1.2 |
| | | H3, 7.1.3 |
| | | H3, 7.1.4 |
| | | |
| Schoolweek 22 | Ei-plaat en ei-rap | H3, 7.2.1 |
| | Au-plaat en au-rap | H3, 7.2.2 |
| | Ei- en au-plaat | H3, 7.2.3 |
| | Ei- en au-plaat | H3, 7.2.5 |
| | | |
| Schoolweek 23 | Samenstellingen | H3, 7.3.1 |
| | | H3, 7.3.2 |

| | | |
|---------------|--------------------|-----------------------|
| | | H3, 7.3.3 |
| | | Toets STAAL H3 blok 7 |
| | | |
| Schoolweek 24 | Cat 2 zingwoorden | H3, 8.1.1 |
| | | H3, 8.1.2 |
| | | H3, 8.1.3 |
| | | H3, 8.1.4 |
| | | |
| Schoolweek 25 | Cat 3 luchtwoorden | H3, 8.2.1 |
| | | H3, 8.2.2 |
| | | H3, 8.2.3 |
| | | H3, 8.2.5 |
| | | |
| Schoolweek 26 | LVS Toets | CITO SPELLING 3.0 |
| | Herhaling | H3, 8.3.1 |
| | | H3, 8.3.2 |
| | | H3, 8.3.3 |
| | | |
| Schoolweek 27 | Cat 4 plankwoorden | H3, 9.1.1 |

| | | |
|---------------|---------------------------|-----------------------|
| | | H3, 9.1.2 |
| | | H3, 9.1.3 |
| | | H3, 9.1.4 |
| | | |
| Schoolweek 28 | Cat 5 eer-oor-eur woorden | H3, 9.2.1 |
| | | H3, 9.2.2 |
| | | H3, 9.2.3 |
| | | Toets STAAL H3 blok 9 |
| | | |
| Schoolweek 29 | Cat 6 aai-ooi-oei woorden | H3, 10.1.1 |
| | | H3, 10.1.2 |
| | | H3, 10.1.3 |
| | | H3, 10.1.4 |
| | | |
| Schoolweek 30 | Cat 7 eeuw-ieuw woorden | H3, 10.2.1 |
| | | H3, 10.2.2 |
| | | H3, 10.2.3 |
| | | H3, 10.2.5 |
| | | |

| | | |
|---------------|--------------------------------|-----------------------------------|
| Schoolweek 31 | Herhaling cat 1 t/m 7 | H3, 10.3.1 |
| | | H3, 10.3.2 |
| | Samenstelling | H3, 11.1.1 |
| | | H3, 11.1.2 |
| | | |
| Schoolweek 32 | Cat + uitgang met stomme klank | H4, 1.2.3 en H4 2.1.3 combineren |
| | | H4, 1.3.3 en H4, 2.3.3 combineren |
| | | H4, 3.1.3 |
| | | Toets STAAL H3 blok 11 |
| | | |
| Schoolweek 33 | Cat 8 langermaakwoorden | H4, 3.2.1 |
| | | H4, 3.2.2 |
| | | H4, 3.2.4 |
| | | H4, 3.2.5 |
| | | |
| Schoolweek 34 | Cat 9 voorvoegsels | H4, 3.3.1 |
| | | H4, 3.3.2 |

| | | |
|---------------|----------------------------|----------------------------------|
| | | H4, 3.3.5 |
| | Herhaling | H4, 3.4.1 |
| | | |
| Schoolweek 35 | Herhaling | H4, 3.4.2 |
| | | H4, 3.4.4 |
| | Cat 10 klankgroepenwoorden | H4, 4.1.1 |
| | | H4, 4.1.2 |
| | | |
| Schoolweek 36 | Cat 10 klankgroepenwoorden | H4, 4.1.4 |
| | | H4, 4.1.5 |
| | | Kies woorden uit woordenlijst |
| | | TOETS STAAL H4 blok 3 |
| | | |
| Schoolweek 37 | Cat 11 verkleinwoorden | H4, 4.2.1 |
| | | H4, 4.2.2 |
| | | H4, 4.2.4 |
| | | H4, 4.2.5 |
| | | |

| | | |
|---------------|----------------------------------|-------------------|
| Schoolweek 38 | Woorden van het uw-rijtje | H4, 4.3.1 |
| | Woorden van het pech-versje | H4, 4.3.2 |
| | Klankgroepenwoorden f/v, s/z | H4, 5.1.1 |
| | Uitbreiding ei-plaat | H4, 5.1.2 |
| | | |
| Schoolweek 39 | LVS Toets | CITO SPELLING 3.0 |
| | Cat 12 achtervoegsels | H4, 5.2.1 |
| | | H4, 5.2.2 |
| | | H4, 5.2.4 |
| | | |
| Schoolweek 40 | Uitbreiding langermaakwoord (-b) | H4, 5.3.1 |
| | | H4, 5.3.2 |
| | Herhaling | H4, 5.4.1 |
| | | H4, 5.4.2 |

BIJLAGE 2

Planning + uitstroomniveau geletterde leerlingen / oudere kinderen (NIEUW)

AANBOD STAAL SPELLING GELETTERDE (OUDERE) KINDEREN

H3=Handleiding groep 3, H4=Handleiding groep 4

| | Aanbod | Welke lessen? |
|---------------------|------------------------------------|---------------|
| Schoolweek 1 t/m 13 | Veilig gespeld kern 1-6 | Zie VLL |
| | | |
| Schoolweek 14 | Introductie STAAL Cat 1 hakwoorden | H3, 7.1.1 |
| | Cat 1 speciale hakwoorden | H3, 7.1.2 |
| | Ei-plaat en ei-rap | H3, 7.2.1 |
| | Au-plaat en au-rap | H3, 7.2.2 |
| | | |
| Schoolweek 15 | Samenstelling | H3, 7.3.1 |
| | Cat 2 zingwoorden | H3, 8.1.1 |
| | | H3, 8.1.2 |
| | | H3, 8.1.3 |
| | | |
| Schoolweek 16 | Cat 3 luchtwoorden | H3, 8.2.1 |
| | | H3, 8.2.2 |
| | | H3, 8.2.3 |
| | | H3, 8.2.5 |
| | | |

| | | |
|---------------|---------------------------|-----------------------------------|
| Schoolweek 17 | Cat 4 plankwoorden | H3, 9.1.1 |
| | | H3, 9.1.2 |
| | | H3, 9.1.3 |
| | | H3, 9.1.4 |
| | | |
| Schoolweek 18 | Herhaling cat 1 t/m 4 | Toetsing STAAL (toets H3, blok 9) |
| | | H3, 7.3.2 |
| | | H3, 8.3.2 |
| | | H3, 8.3.4 |
| | | |
| Schoolweek 19 | Cat 5 eer-oor-eur woorden | H3, 9.2.1 |
| | | H3, 9.2.2 |
| | | H3, 9.2.3 |
| | | H3, 9.2.5 |
| | | |
| Schoolweek 20 | Cat 6 aai-ooi-oei woorden | H3, 10.1.1 |
| | | H3, 10.1.2 |
| | | H3, 10.1.3 |

| | | |
|---------------|--------------------------------|------------------------------------|
| | | H3, 10.1.4 |
| | | |
| Schoolweek 21 | Cat 7 eeuw-ieuw woorden | H3, 10.2.1 |
| | | H3, 10.2.2 |
| | | H3, 10.2.3 |
| | Samenstellingen | H3, 11.1.1 |
| | | |
| Schoolweek 22 | Herhaling cat 1 t/m 7 | Toetsing STAAL (toets H3, blok 12) |
| | | H3, 10.3.1 |
| | | H3, 10.3.2 |
| | | H3, 11.1.2 |
| | | |
| Schoolweek 23 | Cat + uitgang met stomme klank | H4, 1.2.3 en H4 1.3.3 combineren |
| | | H4, 2.1.3 en H4, 2.3.3 combineren |
| | | H4, 3.1.3 |
| | | Kies woorden uit woordenlijst |
| Schoolweek 24 | Cat 8 langermaakwoorden | H4, 3.2.1 |

| | | |
|---------------|----------------------------|----------------------------|
| | | H4, 3.2.2 |
| | Samenstellingen | H4, 3.2.3 |
| | | H4, 3.2.4 |
| | | |
| Schoolweek 25 | Cat 9 voorvoegsels | H4, 3.3.1 |
| | | H4, 3.3.2 |
| | Samenstellingen | H4, 3.3.3 |
| | Ei en au-plaat | Herhalen ei- en au-woorden |
| | | |
| Schoolweek 26 | Herhaling | CITOTOETS Spelling 3.0 |
| | | H4, 3.4.1 |
| | | H4, 3.4.2 |
| | Samenstellingen | H4, 3.4.3 |
| | | |
| Schoolweek 27 | Cat 10 klankgroepenwoorden | H4, 4.1.1 |
| | | H4, 4.1.2 |
| | | H4, 4.1.3 |
| | | H4, 4.1.4 |
| | | |

| | | |
|---------------|------------------------------|-----------------------------------|
| Schoolweek 28 | Cat 11 verkleinwoorden | H4, 4.2.1 |
| | | H4, 4.2.2 |
| | | H4, 4.2.4 |
| | | H4, 4.2.5 |
| | | |
| Schoolweek 29 | Woorden van het uw-rijtje | H4, 4.3.1 |
| | Woorden van het pech-versje | H4, 4.3.2 |
| | Klankgroepenwoorden f/v, s/z | H4, 5.1.1 |
| | Uitbreiding ei-plaat | H4, 5.1.2 |
| | | |
| Schoolweek 30 | Herhaling | Toetsing STAAL (Toets H4, blok 4) |
| | | H4, 4.4.1 |
| | | H4, 4.4.2 |
| | | H4, 4.4.4 |
| | | |
| Schoolweek 31 | Cat 12 achtervoegsels | H4, 5.2.1 |
| | | H4, 5.2.2 |
| | | H4, 5.2.4 |

| | | |
|---------------|---|-----------|
| | Uitbreiding langermaakwoorden (eind b) | H4, 5.3.1 |
| | | |
| Schoolweek 32 | Meerdere categorieën in één woord | H4, 6.1.1 |
| | Uitbreiding au-plaat | H4, 6.1.2 |
| | | H4, 6.1.4 |
| | Woord met klankgroep + andere cat | H4, 6.2.1 |
| | | |
| Schoolweek 33 | Klankgroepenwoord lange klank eind | H4, 6.3.1 |
| | | H4, 6.3.2 |
| | Meerdere categorieën in één woord | H4, 7.1.1 |
| | | H4, 7.1.2 |
| | | |
| Schoolweek 34 | Woorden met elen, eren, elen | H4, 7.2.1 |
| | | H4, 7.2.2 |
| | | H4, 7.2.4 |
| | | H4, 7.2.5 |
| | | |

| | | |
|---------------|------------------------------------|--------------------------------------|
| Schoolweek 35 | Klankgroepenwoorden uitbreiding | H4, 7.3.1 |
| | | H4, 7.3.2 |
| | | H4, 7.3.5 |
| | Au/ou | H4, 7.4.4 |
| | | |
| Schoolweek 36 | Herhaling | Toetsing STAAL (Toets H4, blok 7) |
| | | H4, 8.1.1 |
| | | H4, 8.1.2 |
| | | H4, 8.1.4 |
| | | |
| Schoolweek 37 | Klankgroepenwoorden uitbreiding | H4, 8.2.1 |
| | | H4, 8.2.2 |
| | Herhaling ei-plaat/au-plaat | H4, 8.3.1 |
| | | H4, 8.3.2 |
| | | |
| Schoolweek 38 | Herhaling | Keuze uit H4, blok 9/10 |
| | | Keuze uit H4, blok 9/10 |

| | | |
|---------------|-----------|-------------------------|
| | | Keuze uit H4, blok 9/10 |
| | | Keuze uit H4, blok 9/10 |
| | | |
| Schoolweek 39 | Herhaling | CITO TOETS Spelling 3.0 |
| | | Keuze uit H4, blok 9/10 |
| | | Keuze uit H4, blok 9/10 |
| | | Keuze uit H4, blok 9/10 |
| | | |
| Schoolweek 40 | Herhaling | Keuze uit H4, blok 9/10 |
| | | Keuze uit H4, blok 9/10 |
| | | Keuze uit H4, blok 9/10 |
| | | Keuze uit H4, blok 9/10 |

BIJLAGE 3: Categoriekaart

| CATEGORIEKAART | | | | | |
|---------------------|---------------------|----------------------|------------------------|-------------------------|-------------------------|
| Hakwoord 1 | Zingwoord 2 | Luchtwoord 3 | Plankwoord 4 | Eer-oor-eur 5 | Aai-ooi-oei 6 |
| Eeuw-ieuw 7 | Langermaak 8 | Voorvoegsel 9 | Klankgroepen 10 | Verkleinwoord 11 | Achtervoegsel 12 |
| Kilowoord 13 | Komma-s 14 | Centwoord 15 | Komma-s m.v. 16 | Politiewoord 17 | Colawoord 18 |

1. Hakwoord: Ik schrijf het woord zoals ik het hoor.
2. Zingwoord: Net als bij ding dong.
3. Luchtwoord: Korte klank + cht met de ch van lucht behalve bij hij ligt, hij legt, hij zegt.
4. Plankwoord: Daar mag geen g tussen.
5. Eer-oor-eur woord: eer-woord, ik schrijf ee; oor-woord, ik schrijf oo; eur-woord, ik schrijf eu; eel-woord, ik schrijf ee.
6. Aai-ooi-oei woord: Ik hoor de j, maar ik schrijf de i.
7. Eeuw-ieuw woord: Ik denk aan de u.
8. Langermaakwoord: Ik hoor een t aan het eind, dus langer maken. Ik hoor of ik d of t moet schrijven.
9. Voorvoegsel: Ik hoor de u, maar ik schrijf de e.
10. Klankgroepenwoord: Klankgroep is... Laatste klank is ...
Dat is een 2-tekenklank of medeklinker, dan schrijf ik het woord zoals ik het hoor.
Dat is een korte klank, dan schrijf ik de ... dubbel.
Dat is een lange klank, dan gum ik een stukje van de ... weg.
11. Verkleinwoord: Grondwoord is ... Dat is een ... woord. Dan – je, -tje, -pje erachter. Ik hoor de u, maar ik schrijf de e.
12. Achtervoegsel –ig: Ik hoor ug, maar ik schrijf ig.
Achtervoegsel –lijk: Ik hoor luk, maar ik schrijf lijk.
13. Kilowoord: Ik hoor de ie, maar ik schrijf de i.
14. Komma-s woord: Eerst de komma, dan de s.
15. Centwoord: Ik hoor de s, maar ik schrijf de c.
16. Komma-s meervoud: Meervoud en lange klank aan het eind: komma s behalve bij ee.
17. Politiewoord: Ik hoor tsie, maar ik schrijf tie.
18. Colawoord: Ik hoor de k, maar ik schrijf de c.

Bijlage 4: Categorieën in cito spelling 3.0

Categorieën in Cito Spelling 3.0

M3

Cat. 1 hakwoorden (mkm, mmkm, mkmm)

E3

Cat. 1 hakwoorden (ook spec. hakwoord, sch/schr, f/v, s/z)

Cat. 2 zingwoorden

Cat. 4 plankwoorden

Cat. 11 verkleinwoorden

Categorieën in Cito Spelling 3.0

M4

Cat. 1 hakwoorden (ook sch/schr, f/v, s/z)

Cat. 2 zingwoorden

Cat. 4 plankwoorden

Cat. 5 eer-oor-eur woorden

Cat. 6 aai-ooi-oei woorden

Cat. 8 langermaakwoorden

Cat. 9 voorvoegsels (ook andere woorddelen met stomme e)

ei-woorden

samenstellingen

Categorieën in Cito Spelling 3.0

E4

Cat. 3 luchtwoorden (ook woorden pech-versje)

Cat. 7 eeuw-ieuw woorden

Cat. 8 langermaakwoorden (eind d)

Cat. 9 voorvoegsels (ook andere woorddelen met stomme e)

Cat. 10 klankgroepenwoorden (lange klank, korte klank)

ei/ij

au/ou

lange klank aan eind van woord

woorden van het uw-rijtje

samenstellingen

Categorieën in Cito Spelling 3.0

M5

Cat. 2 zingwoorden

Cat. 3 luchtwoorden (ook woorden pech-versje)

Cat. 4 plankwoorden

Cat. 5 eer-oor-eur woorden (ook eel)

Cat. 6 aai-ooi-oei woorden

Cat. 7 eeuw-ieuw woorden

Cat. 8 langermaakwoorden (eind d)

Cat. 9 voorvoegsels (ook andere woorddelen met stomme e)

Cat. 10 klankgroepenwoorden (lange klank, korte klank)

ei/ij

lange klank aan eind van woord

woorden van het uw-rijtje

woorden met 2x stomme klank (-eren, -enen, -eren)

woorden die eindigen op -em

Categorieën in Cito Spelling 3.0

E5

- Cat. 2 zingwoorden
- Cat. 3 luchtwoorden (ook woorden pech-versje)
- Cat. 4 plankwoorden
- Cat. 7 eeuw-ieuw woorden
- Cat. 8 langermaakwoorden (eind d)
- Cat. 10 klankgroepenwoorden (lange klank, korte klank)
- Cat. 11 verkleinwoorden (ook na d, ook -etje)
- Cat. 12 achtervoegsels

ei/ij

au/ou

lange klank aan eind van woord

woorden van het uw-rijtje

woorden met - em, -eren, -enen, -eren

klankgroepenwoorden met s/z, f/v